

สรุปผลการดำเนินงาน

ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางชะนี
อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จัดทำโดย

นางสาวพจนาด กองสงฆ์

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กรมส่งเสริมการเกษตร

ประเด็นที่ ๑ ที่ตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลไทรน้อย อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ชื่อศูนย์ : ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางชะนี

ตั้งอยู่ที่ : หมู่ ๒ ตำบลบางชะนี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พิกัดที่ตั้งศูนย์: โชน ๔๗ พิกัด X : ๖๕๗๗๖๕ พิกัด Y : ๑๕๙๕๘๓๔

ป้ายศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบางชะนี

ทำเนียบคณะกรรมการ

ทำเนียบคณะกรรมการ

คณะกรรมการศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน

ตำบลบางชะนี (ศูนย์ขยาย)

ประธาน

นายวีระศักดิ์ กสิกุล

รองประธาน

นางบังอร คล้ายศรีโพธิ์

เลขานุการ

นางสมคิด หามะลิ

เหรัญญิก

นางรสสุคนธ์ งามจันศรี

ประชาสัมพันธ์

นายบุญรวม งามจันศรี

ทำเนียบสมาชิก

ที่	ตำแหน่ง	ชื่อ	นามสกุล	เลขประจำตัวประชาชน	ที่อยู่					ความสามารถในการถ่ายทอด (เรื่อง)	เบอร์โทรศัพท์
					เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด		
1	นาง	รสสุคนธ์	งามจันตรี	3140500256750	6/1	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา	การทำบุญอินทรี	086-703-1744
2	นาย	บุญรวม	งามจันตรี	3251200616491	6/1	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา	เกษตรปลอดภัย	087-117-5971
3	นาย	วีระศักดิ์	กสิกุล	3140500103864	88	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา	การแปรรูปกล้วย	090-428-9161
4	นาง	สมคิด	หามะลิ	3140500004955	27	2	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา	การแปรรูปกล้วย	089-807-2796
5	นางสาว	บุญน้อย	ลอยเลื่อน	314050000551	36	2	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา	การแปรรูปกล้วย	090-429-6609
6	นาง	บังอร	คล้ายศรีโพธิ์	3140500006907	13/1	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา	การแปรรูปกล้วย	090-118-0575
7	นาง	จ้านงค์	มุขสุข	3140500006761	11	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา	การแปรรูปกล้วย	
8	นาย	ภูเมศ	นัยยติ	3140500007831	25/1	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา	การกำจัดวัชพืช	
9	นาง	สำเร็จ	บุญมัน	3140500007377	13	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
10	นาง	ริต	พันดวง	3140500006893	13/2	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
11	นาย	บุญลือ	ฤทธิเดช	3140500009060	33/3	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
12	นาง	อุงเงิน	กิจไธดา	3140500009141	34	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
13	นางสาว	สายทอง	ลากเวที	3140500009159	34/2	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
14	นาง	แป้น	ญาณจินดา	3140500010731	61	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
15	นาง	แถม	จินาพันธ์	3140500010840	63	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
16	นาง	มณฑา	ไธภาพ	3140500010831	63/1	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
17	นางสาว	สายทอง	ไธภาพ	3140500011188	67	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
18	นาง	รำพึง	ไธภาพ	3140500011358	68	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
19	นาง	ไพรัช	ดวงฤทัย	3140500009214	82/1	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
20	นาง	มาลี	บ้อม บัณฑิต	3140500002766	55	2	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
21	นาย	เกษม	บ้อม บัณฑิต	3150360079366	55	2	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
22	นาย	คมนตรี	งามจันตรี	1149900586589	6/1	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		
23	นางสาว	อารยา	กมลกุลเวช	1149960154972	6/3	3	บางชะนี้	บางบาล	อยุธยา		

24	นาย	สะอาด	บุญมัน	3140560006915	13	3	บางชะนี	บางบาล	อยุธยา		
25	นาง	ทองแท้	หาอังกาบ	3140500001786	10	1	บางชะนี	บางบาล	อยุธยา		
26	นาง	สมจิต	แดงใบ	3140500009833	46	3	บางชะนี	บางบาล	อยุธยา		
27	น.ส.	อุทัยวรรณ	บุญมี	1159900083579	99	3	บางชะนี	บางบาล	อยุธยา		
28	นาง	สุนทร	บุญมี	3140500007547	23/1	3	บางชะนี	บางบาล	อยุธยา		
29	นาง	บุญชู	ไฉภาพ	3140500008390	29/1	3	บางชะนี	บางบาล	อยุธยา		
30	นาง	บุญชู	ทองงาม	3140500008811	24/3	3	บางชะนี	บางบาล	อยุธยา		

ภาพจุดบริการของศูนย์ด้านการเลี้ยงไส้เดือนและการทำปุ๋ยหมัก

แผน-ผลการถ่ายทอดความรู้การใช้ปุ๋ยเพื่อการลดต้นทุนการผลิต พร้อมสรุปผลการถ่ายทอดความรู้และภาพถ่ายกิจกรรม

แผนการถ่ายทอดความรู้การใช้ปุ๋ยเพื่อการลดต้นทุนการผลิต : ตำบลบางชะนี					
ลำดับที่	เรื่อง	วัน/เดือน/ปี	สถานที่	เป้าหมายเกษตรกร (ราย)	หมายเหตุ
๑	การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการดินและปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต	ธันวาคม ๒๕๖๕	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางชะนี	๒๐	ดำเนินการแล้ว
๒	การวิเคราะห์ธาตุอาหารพืช	ธันวาคม ๒๕๖๕	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางชะนี	๒๐	ดำเนินการแล้ว
๓	การทำดินปลูกพืชคุณภาพสูง	มีนาคม ๒๕๖๖	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางชะนี	๒๐	-
๔	ปุ๋ยพืชสด (อาหารเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ดิน)	พฤษภาคม ๒๕๖๖	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางชะนี	๒๐	-
ผลการถ่ายทอดความรู้การใช้ปุ๋ยเพื่อการลดต้นทุนการผลิต : ตำบลบางชะนี					
ลำดับที่	เรื่อง	วัน/เดือน/ปี	สถานที่	เป้าหมายเกษตรกร (ราย)	ผลการดำเนินงาน
๑	การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการดินและปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต	ธันวาคม ๒๕๖๕	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางชะนี	๒๐	ดำเนินการแล้ว
๒	การวิเคราะห์ธาตุอาหารพืช	ธันวาคม ๒๕๖๕	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางชะนี	๒๐	ดำเนินการแล้ว
๓	การทำดินปลูกพืชคุณภาพสูง	มีนาคม ๒๕๖๖	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางชะนี	๒๐	-
๔	ปุ๋ยพืชสด (อาหารเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ดิน)	พฤษภาคม ๒๕๖๖	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลบางชะนี	๒๐	-

ประเด็นที่ ๒ มีการถ่ายทอดความรู้การใช้ปุ๋ยเพื่อการลดต้นทุนการผลิต จำนวน ๒ ครั้ง

การถ่ายทอดความรู้ครั้งที่ ๑

- ถ่ายทอดความรู้เรื่อง : การทำปุ๋ยจากมูลไส้เดือน
- สถานที่ถ่ายทอดความรู้ : วัดไทรน้อย
- ผลการถ่ายทอดความรู้ : เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ร่วมกับเกษตรกรต้นแบบอำเภอบางบาล บรรยายให้ความรู้เรื่องการผลิตปุ๋ยจากมูลไส้เดือน เป็นอีกหนึ่งทางเลือกของเกษตรกรอินทรีย์ เนื่องจากนำไส้เดือนดิน สัตว์ตัวเล็กที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศน์ มาเลี้ยงเพื่อเปลี่ยนองค์ประกอบและเพิ่มจุลินทรีย์ จนทำให้ได้ปุ๋ยหมักที่มีประสิทธิภาพ สามารถบำรุงต้นไม้ได้อย่างยอดเยี่ยม โดยปุ๋ยไส้เดือนมีลักษณะเป็นเศษอินทรีย์วัตถุที่ไส้เดือนดินกินเข้าไป แล้วย่อยสลายออกมาเป็นมูลที่มีประโยชน์ รูปทรงเป็นเม็ดร่วน สีดำหรือสีน้ำตาล โปรงเบา จุกความชื้นสูง ระบายน้ำและระบายอากาศดี แฉมมีธาตุอาหารและปริมาณอินทรีย์วัตถุมาก

การถ่ายทอดความรู้ครั้งที่ ๒

- ถ่ายทอดความรู้เรื่อง : การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการดินและปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต
- สถานที่ถ่ายทอดความรู้ : วัดบุญกัณนาवास ตำบลไทรน้อย
- ผลการถ่ายทอดความรู้ : เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบล ร่วมกับเกษตรกรต้นแบบ ศูนย์ ศตปช.เครือข่าย เรื่อง การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการจัดการดินและปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิต การทำดินปลูกพืชคุณภาพสูง

สูตรที่ 1

นำใบมะขาม ใบกระถิน ใบขี้เหล็ก ใบจามจุรี ใบโสนและใบแค ที่ร่วงแล้วมากองรวมกัน และรดน้ำให้ชื้นภายใน 7-10 วัน จะเปื่อยยุ่ย สามารถนำมาผสมกับดินปลูกในกระถาง หรือนำไปหว่านโรยรอบต้นพืชที่ปลูก ถือเป็นทางเลือกพิเศษไปไม่ได้ต้นได้ดี กรณีต้องการให้มีคุณภาพดีขึ้น ให้กองรวมกับปุ๋ยคอก โดยใช้อัตราส่วน เช่น ใบจามจุรี 4 ส่วน : ปุ๋ยคอก 1ส่วน เป็นต้น

สูตรที่ 2

นำใบมะขาม ใบชมวง ใบมะกอกไทย และใบชมพู โดยนำมาหมักให้เน่าเปื่อย หรือเก็บรวมใส่ถุงขยະสีดำปิดปากถุงทิ้งไว้ 7 วันเพื่อให้เน่าเปื่อย ใบไม้หมักเหล่านี้จะมีความเป็นกรด เหมาะสำหรับดินปลูกไม้ประดับหรือใบไม้ที่มีสี เช่น โกสน บอนสี และช่วยให้ใบและดอกสีเข้มขึ้น

ผลการใช้ปุ๋ยของเกษตรกรตามค่าวิเคราะห์ดินของสมาชิก ศตปช.

ที่	รายชื่อสมาชิก	ผลการตรวจวิเคราะห์ดิน		ค่า N-P-K ที่แนะนำเฉพาะ ปุ๋ยสั่งตัด	ปุ๋ยครั้งที่ 1			ปุ๋ยครั้งที่ 2 (กก./ไร่)
		pH	N-P-K		(กก./ไร่)			
1	นางรสสุคนธ์ งามจันทร์	5.5	ต่ำ-ต่ำ-ต่ำ	8-6-4	46-0-0	18-46-0	0-0-60	46-0-0
2	นายบุญรวม งามจันทร์	5.5	ต่ำ-ต่ำ-ต่ำ	8-6-4	8	4	6	8
3	นายวิรัชศักดิ์ กสิกุล	5.5	ต่ำ-ต่ำ-ต่ำ	8-6-4	8	4	6	8
4	นางสมคิด หามะลิ	5.5	ต่ำ-ต่ำ-ต่ำ	8-6-4	8	4	6	8
5	น.ส.บุญน้อย ลอยเลื่อน	5.5	ต่ำ-ต่ำ-ต่ำ	8-6-4	8	4	6	8
6	นางบังอร คล้ายศรีโพธิ์	5.5	ต่ำ-ต่ำ-ต่ำ	8-6-4	8	4	6	8
7	นางอุจจิน กิจโสภา	5.5	ต่ำ-ต่ำ-ต่ำ	8-6-4	8	4	6	8
8	นางแป้น ญาณจินดา	5.5	ต่ำ-ต่ำ-ต่ำ	8-6-4	8	4	6	8
9	นางสายทอง ไสภาพ	5.5	ต่ำ-ต่ำ-ต่ำ	8-6-4	8	4	6	8
10	นางมาลี ป้อมปักษา	5.5	ต่ำ-ต่ำ-ต่ำ	8-6-4	8	4	6	8

ประเด็นที่ 4 มีการจัดทำแปลงเรียนรู้การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน พร้อมรายละเอียดข้อมูลแปลง

นางรสสุคนธ์ งามจันศรี

ที่ตั้งแปลง : หมู่ 3 ตำบลบางชะนี อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พิกัดที่ตั้งแปลงพิกัด : โชน 47 พิกัด X : 657816 Y : 1595873

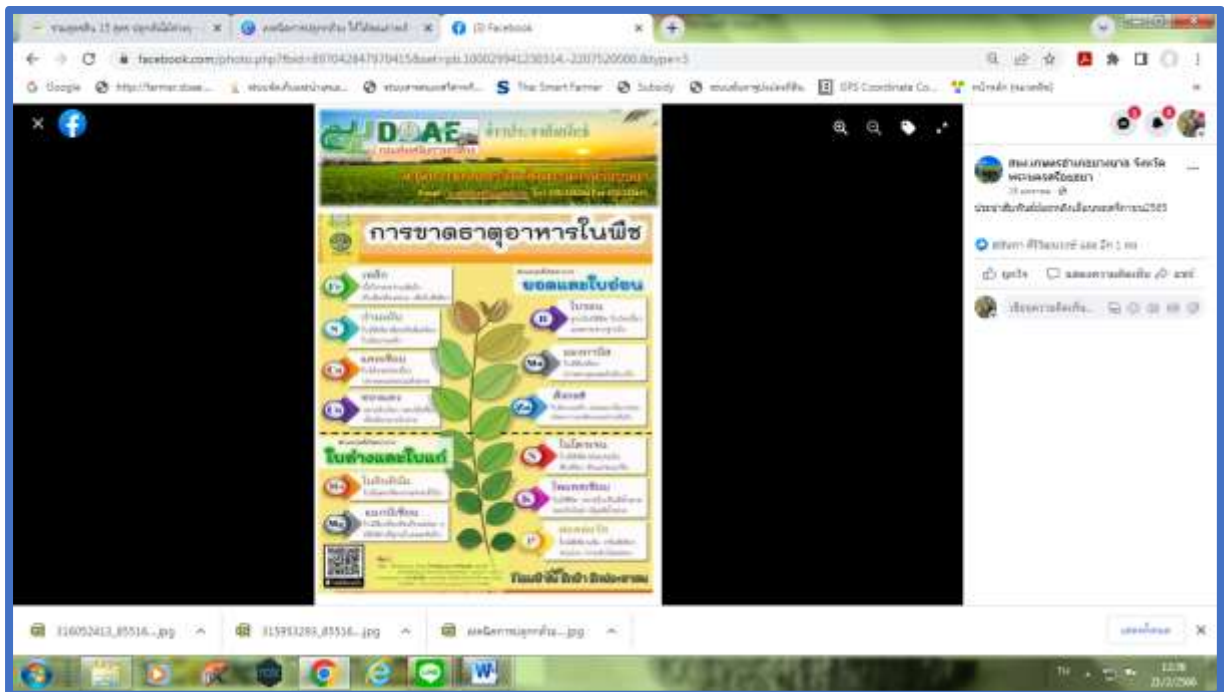
พื้นที่แปลงพิกัด : 5 ไร่ ชนิดพืชที่ปลูก : ข้าว กข 85

ข้อมูลผลการวิเคราะห์ดิน

ที่	รายชื่อสมาชิก	ผลการตรวจวิเคราะห์ดิน		ค่า N-P-K	ปุ๋ยครั้งที่ 1 (กก./ไร่)			ปุ๋ยครั้งที่ 2 (กก./ไร่)
		pH	N-P-K	ที่แนะนำเฉพาะ ปุ๋ยสั่งตัด				
1	นางรสสุคนธ์ งามจันศรี	5.5	ต่ำ-ต่ำ-ต่ำ	8-6-4	8	4	6	8

ประเด็นที่ ๕ มีการจัดทำข้อมูลประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ด้านการจัดการดินและปุ๋ย

ธุรกิจบริการ **ดินและปุ๋ย** เพื่อชุมชน One Stop Service

ในปี 2558 กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดตั้งศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) จำนวน 882 ศูนย์ ใน 77 จังหวัด บริหารจัดการโดยเกษตรกร ซึ่งจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลต่อการผลิตและการระบายสินค้าของเกษตรกร ซึ่งการผลิตต้องมีการใช้ปุ๋ยทำให้มีต้นทุนการผลิตสูง คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2563 ให้ดำเนินโครงการพัฒนาธุรกิจบริการดินและปุ๋ยเพื่อชุมชน (One Stop Service) เพื่อลดต้นทุนการผลิต ผ่าน ศดปช.

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรสมาชิก ศดปช.

และแปลงใหญ่ที่ปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญ
(ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อย มันสำปะหลัง
ไม้ผล พืชผัก ยางพารา ป่าสัมมน้ำมัน)

พื้นที่เป้าหมาย

ศดปช. 394 ศูนย์ 63 จังหวัด

สระบุรี สิงห์บุรี ชัยนาท ลพบุรี ปทุมธานี ส่วนทอง พระนครศรีอยุธยา นครปฐม กรุงเทพมหานคร เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี นครศรีธรรมราช สระแก้ว ปราจีนบุรี ชลบุรี นครนายก ตราด ระยอง จันทบุรี ศรีสะเกษ สุรินทร์ นครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น บุรีรัมย์ ยโสธร เลย ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ปึงกาฬหนองคาย กทม.สกลนคร อุดรธานี นครพนม บึงกาฬ สกลนคร อุดรธานี สกลนคร ยโสธร สกลนคร บึงกาฬ นครพนม นครศรีธรรมราช อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี กำแพงเพชร เชียงใหม่ เชียงราย ตาก นครสวรรค์ พะเยา สิจิตร ฉะเชิงเทรา เพชรบูรณ์ นครลำปาง และอุดรธานี

การบริการ

- บริการตรวจวิเคราะห์ดินด้วยชุดตรวจสอบ N P K และ pH ในดินแบบรวดเร็ว
- ให้คำแนะนำการจัดการดินและการใช้ปุ๋ยเบื้องต้น
- จัดหา บริการปุ๋ยคุณภาพดีและให้บริการผสมปุ๋ย

การสนับสนุน

- ศดปช. แต่ละศูนย์จะได้รับ
- ชุดตรวจวิเคราะห์ดิน
- แม่ปุ๋ย N P K
- เครื่องผสมปุ๋ย

ประโยชน์

เกษตรกรได้ใช้ปุ๋ยถูกชนิดและอัตราตามค่าวิเคราะห์ดิน สอดคล้องกับความต้องการของชนิดพืชและปริมาณธาตุอาหารที่มีอยู่ในดิน สามารถดำเนินธุรกิจในการจัดหาปุ๋ยที่มีคุณภาพใช้ในชุมชน สร้างความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองให้แก่เกษตรกร

ธุรกิจบริการ **ดินปุ๋ย** เพื่อชุมชน One stop service

หลักการจัดการดิน และ การใช้ปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ

1 วิเคราะห์ดินก่อนการปลูกพืชหรือก่อนการใส่ปุ๋ย เพื่อทราบ
ความเป็นกรดเป็นด่าง และปริมาณธาตุอาหารพืชในดิน

2 ปรับปรุงดินก่อนการใส่ปุ๋ย หากดินมี pH ไม่เหมาะสม
ถ้า ดินเป็นด่าง เพิ่มเติมอินทรีย์วัตถุให้ดิน ใส่ปุ๋ยที่มีฤทธิ์ดักจับเป็นกรด
เช่น ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต (สูตร 21-0-0) แต่ถ้า ดินเป็นกรด ใช้ปูนปรับปรุงดิน

3 กำจัดวัชพืชมก่อนการใส่ปุ๋ย เพื่อไม่ให้วัชพืชแย่งปุ๋ย
ไปจากพืชที่ปลูก

4 ใส่ปุ๋ยให้ถูกสูตรและอัตรา ตามคำแนะนำ
จากผลการวิเคราะห์ดิน

5 ใส่ปุ๋ยถูกเวลา ในแต่ละช่วงการเจริญเติบโต
ของพืชตามคำแนะนำ

6 ใส่ปุ๋ยอย่างถูกวิธี ถ้าใส่ปุ๋ยทางดิน ให้ใส่บริเวณใกล้รากพืช และกลบปุ๋ย
หรือหากจำเป็นต้องฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ ให้ฉีดพ่นในช่วงที่ปากใบเปิด
ส่วนใหญ่เป็นช่วงเช้า โดยฉีดพ่นให้ทั่วทั้งด้านบน และด้านล่างของใบ

7 ใช้ปุ๋ยแบบผสมผสาน ทั้ง ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ และ/หรือ
ปุ๋ยชีวภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามคุณสมบัติ
ของปุ๋ยแต่ละประเภท

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย โทร. 0-2955-1515

ประชาสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตร

เกร็ดความรู้ คู่ปฐพี

หลักการใส่ปุ๋ยอินทรีย์

ใส่รองกันแฉวม

วิธีการแบบนี้จะประหยัดและมีประสิทธิภาพ ใช้ใส่กล้าไม้ผล หรือไม้ยืนต้นที่มีระบบรากลึก ใช้ผสมกับดินในอัตราส่วน ดิน 2-3 ส่วนต่อปุ๋ย 1 ส่วน ใส่ปุ๋ยในปริมาณ 5-10 กิโลกรัมต่อแฉวม

ใส่ในร่องแถวปลูก

เป็นวิธีที่ประหยัด และมีประสิทธิภาพเช่นกัน ใส่เมื่อมีปริมาณปุ๋ยจำกัด ใช้ได้ทั้งพืชอายุสั้น และอายุยาว อัตราการใส่ 1.5-2.5 ตันต่อไร่

หว่านแล้วสับกลบ

ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ในแปลงไม้ผล หรือพืชผัก โดยการหว่านรอบ ๆ และสับกลบ

แปลงผัก

ใส่ปุ๋ยอินทรีย์โดยหว่านคลุมแปลงหนาประมาณ 1-3 นิ้ว ใช้จอบสับผสมคลุกเคล้าลงไปบนดินให้ลึกประมาณ 4 นิ้ว หรือลึกกว่านี้ถ้าเป็นพืชลงหัว

แปลงไม้ผล

หว่านรอบ ๆ โคนต้นห่างจากต้นประมาณ 2-3 ฟุต ออกไปจนถึงนอกทรงพุ่มประมาณ 1 ฟุต หว่านปุ๋ยหนาประมาณ 1 นิ้ว สับกลบดินแล้วรดน้ำอัตราการใส่ประมาณ 40-50 กิโลกรัมต่อตันต่อปี

พืชไร่หรือนาข้าว

หว่านให้ทั่วแปลงแล้วไถหรือคราดกลบ หากใช้ปุ๋ยอินทรีย์เพียงอย่างเดียว ควรใส่อย่างน้อย 1.5-2.5 ตัน/ไร่ ถ้าดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำใส่ปีละ 2-3 ตัน/ไร่ หากใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีในอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน ให้ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 700-1,000 กิโลกรัม/ไร่

เกร็ดความรู้ คู่ปฐม

SCAN ME

เนื้อดินและโครงสร้างดิน ต่อการจัดการน้ำ

สัดส่วนองค์ประกอบดินที่เหมาะสม
 อากาศ 25% น้ำ 25%
 อินทรีย์วัตถุ 45%
 อินทรีย์วัตถุ เศษซากพืชและสัตว์ 5%

ขนาดและจำนวนของช่องว่าง
 ระหว่างเม็ดดินขึ้นอยู่กับ "เนื้อ
 ดิน" และ "โครงสร้างดิน"

น้ำและอากาศ จะอยู่ใน
 ช่องว่างระหว่างเม็ดดิน

เนื้อดิน

เนื้อดิน มีผลต่อการเคลื่อนย้ายและการกักเก็บน้ำในดิน และปริมาณน้ำ
 นี้จะเป็นประโยชน์ต่อพืช และเป็นตัวกำหนดอัตรา/ความถี่การให้น้ำ

ดินเหนียว มีการจับแน่นน้ำสูง หากมี
 น้ำในดินมากเกินไป จะก่อให้เกิดการไหลบ่า
 ของน้ำที่ผิวดิน แต่ดินเหนียวสามารถ
 กักเก็บน้ำไว้ได้มาก ดังนั้นไม่จำเป็นต้อง
 ให้น้ำบ่อยครั้ง

ดินทราย มีการจับแน่นน้ำต่ำ น้ำ
 กักเก็บน้ำไว้ได้น้อย ดังนั้น
 จำเป็นต้องเพิ่มความถี่ในการให้น้ำ
 มากกว่าดินเหนียว

โครงสร้างดิน

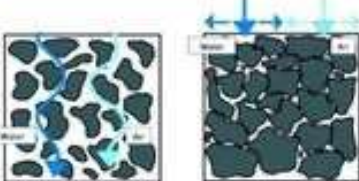
"โครงสร้างดิน" เกิดจากการจัดเรียงตัวของอนุภาคดิน ทำให้เกิดเป็นรูปร่างลักษณะ และขนาดต่างกัน
 ดินที่มีเฉพาะอนุภาคทราย และทรายแป้ง
 มักจะเป็นดินที่ไม่มีโครงสร้าง เพราะไม่มีการเชื่อมยึดติดกันของอนุภาคดินเหมือน
 อนุภาคดินเหนียว

โครงสร้างดิน อาจถูกทำลายโดยการไถพรวนและการอัดแน่นของดิน มีผลทำให้ดินมีการจับแน่นน้ำและความสามารถในการกักเก็บน้ำลดลง หากต้องการจัดการน้ำ

ดินที่มีโครงสร้างดี จะมีการจับแน่นน้ำและระบายน้ำดี ส่งเสริมการเจริญเติบโตของราก ทำให้พืชดูดใช้น้ำและธาตุอาหารได้ดีขึ้น

อินทรีย์วัตถุ ช่วยให้ดินมีโครงสร้างดี เพราะทำหน้าที่เป็นสารเชื่อมให้อนุภาคดินเกาะเชื่อมยึดกัน ช่วยในการดูดซับธาตุอาหารและน้ำให้กับดินเพิ่มขึ้น

การเคลื่อนที่ของน้ำและอากาศในดิน

ดินมีโครงสร้างดี ดินโครงสร้างแน่นทึบ

แผ่นแข็งหน้าผิวดิน

- * เกิดจากดินเมือกที่ยากหภาพเม็ดดินต่ำและถูกทำลายได้ง่าย เมื่อมีการตกกระทบของฝน
- * ดินที่มีไรโซเดียมสูงจะก่อให้เกิดการฟุ้งกระจายของอนุภาคดินเหนียวไปอุดตันท่อว่างระหว่างเม็ดดิน ปิดกั้นการแทรกซึมของน้ำและอากาศ ควรปรับปรุงดินด้วยยิปซัมและปุ๋ยอินทรีย์

จัดทำโดย

กลุ่มงานวิจัยปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน กลุ่มวิจัยปฐพีวิทยา กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

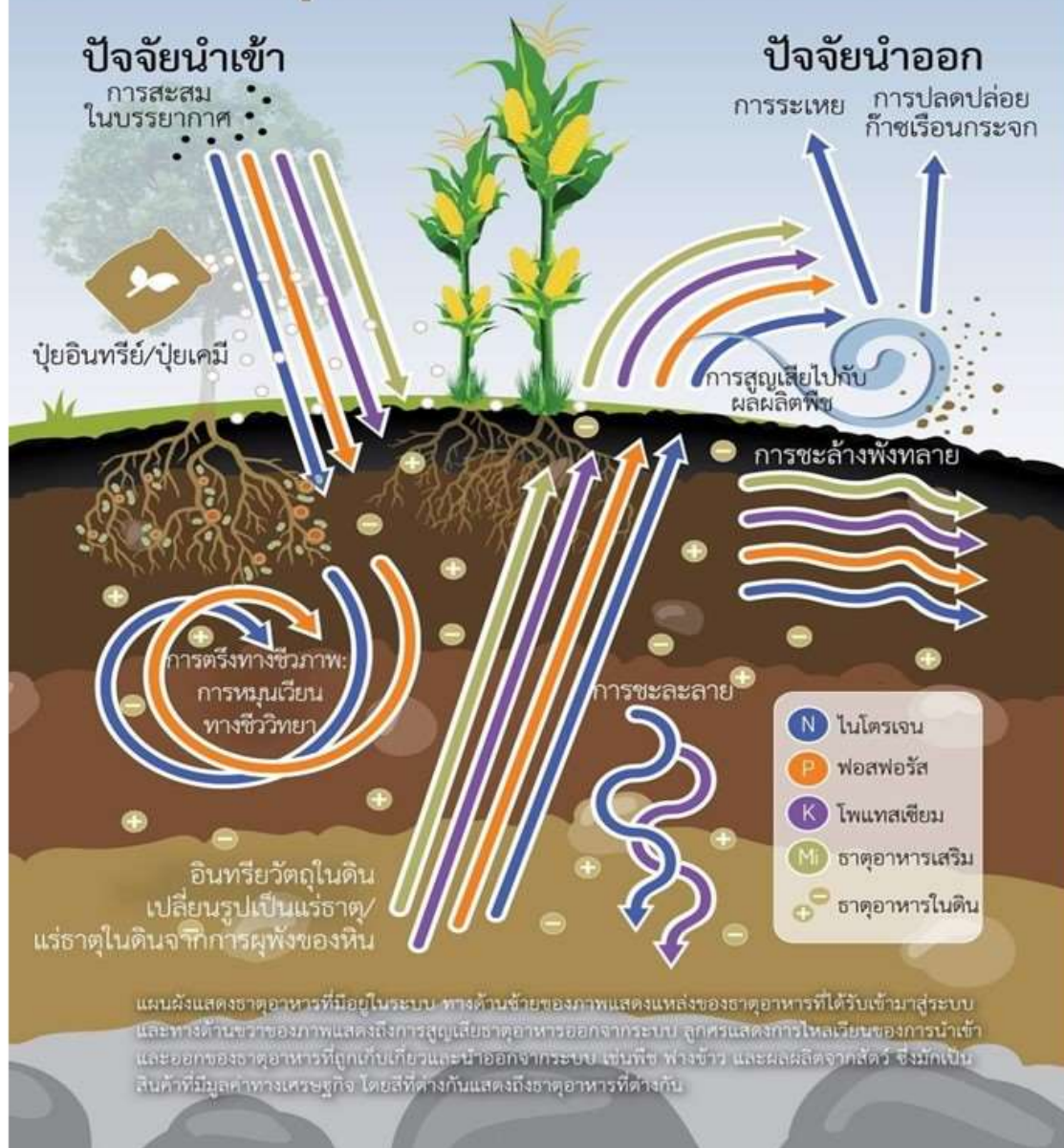
โทร 0-2579-7511 โทรสาร 0-2940-5942 Email: soilscience2560@gmail.com

ข่าวประชาสัมพันธ์

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แหล่งธาตุอาหารสำหรับระบบพืช-ดิน

ข่าวประชาสัมพันธ์

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

E-mail : ayutthaya09@gmail.com โทร 035-336344 Fax 035-335441

การขาดธาตุอาหารในพืช

เหล็ก

เนื้อใบระหว่างเส้นใบ เป็นสีเหลืองอ่อน เส้นใบสีเขียว

กำมะถัน

ใบมีสีเขียวซีดหรือสีเหลือง ใบมีขนาดเล็ก

แคลเซียม

ใบโค้งงอบิดเบี้ยว ปลายยอดอ่อนแห้งตาย

ทองแดง

ปลายใบเขียว ขอบโค้งขึ้น เนื้อเยื่อปลายใบตาย

ตำแหน่งที่เกิดอาการ

ยอดและใบอ่อน

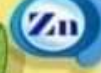
โบรอน

ฐานใบมีสีซีด ใบบิดเบี้ยว และตายจากฐานใบ

แมงกานีส

ใบมีสีเหลือง อาจพบจุดแผลไหม้บนใบ

สังกะสี

ใบมีขนาดเล็ก ยอดแตกเป็นกระจุก เกิดอาการเหลืองระหว่างเส้นใบ

ตำแหน่งที่เกิดอาการ

ใบล่างและใบแก่

โมลิบดีนัม

ใบมีจุดเหลืองกระจายทั่วใบ

แมกนีเซียม

ใบมีสีเหลืองซีดเป็นหย่อม ๆ มีสีเขียวที่ฐานใบและเส้นใบ

ไนโตรเจน

ใบมีสีเขียวอ่อนจนถึง สีเหลือง ต้นแคระแกร็น

โพแทสเซียม

ใบมีสีซีด ปลายใบเป็นสีน้ำตาล ขอบใบไหม้ มีจุดสีน้ำตาล

ฟอสฟอรัส

ใบมีสีเขียวเข้ม หรือสีเขียว ปนม่วง การเติบโตลดลง

ไฟล์ต้นฉบับ

ที่มา :
ชิตยา เลิศบุญรอด, 2554. **โรคพืชและการป้องกัน**. ฉบับที่
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ, 269 น.
อ้างและเรียบเรียง: **ภาณุสินธุ์**, (ฉบับแก้ไข, สืบค้นวันที่ 29 ธันวาคม 2563,
วันที่พิมพ์ : <http://board.podj.go.th/1141468>.

กรมป้าไฉ่ รักป่า รักประชาชน